

24.09.2025 r.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim w 2024 r.

-299,3 mln zł
Wynik budżetów JST

Jednostki samorządu terytorialnego (JST) uzyskały dochody o 17,7% wyższe niż w 2023 r. W tym samym czasie ich wydatki wzrosły o 13,1%. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego wyniósł minus 299,3 mln zł wobec minus 642,7 mln zł w 2023 r.

Dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim, tj. gmin (80), powiatów (12), miast na prawach powiatu (2) oraz województwa lubuskiego w 2024 r. Informacje obejmujące dochody i wydatki gmin przedstawiono z wyłączeniem dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządzają jeden budżet, więc dochody i wydatki dla tej kategorii jednostek podano łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

1. DOCHODY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

W 2024 r. dochody JST wyniosły łącznie 11061,4 mln zł i były o 17,7% wyższe w porównaniu ze zrealizowanymi w 2023 r. Z ogółu dochodów JST w województwie ponad połowę (52,8%) stanowiły dochody gmin. Dochody miast na prawach powiatu stanowiły 23,8% dochodów JST w województwie, dochody powiatów – 14,8%, a województwa – 8,6%.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego ogółem w porównaniu z 2023 r. wzrosły o 17,7%

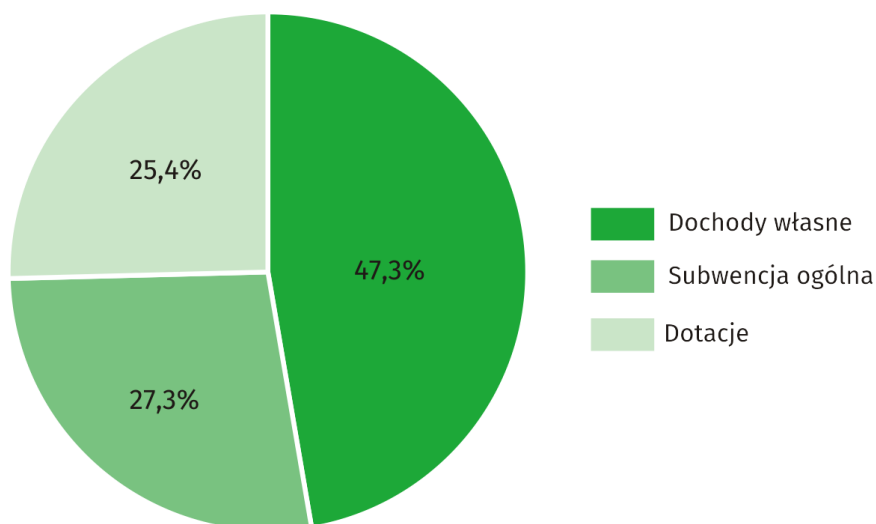
Tablica 1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł	Ogółem = 100	2023 = 100
Ogółem	11061,4	100,0	117,7
Gminy razem	5841,3	52,8	119,6
miejskie	1043,5	9,4	129,3
miejsko-wiejskie	3105,7	28,1	114,4
wiejskie	1692,1	15,3	124,0
Miasta na prawach powiatu	2631,7	23,8	114,1
Powiaty	1640,5	14,8	130,6
Województwo	947,9	8,6	99,3

Wzrost dochodów zaobserwowano w budżetach JST większości szczebli podziału administracyjnego. Największy odnotowano w budżetach powiatów (o 30,6%) oraz gmin (o 19,6%). Dochody budżetów miast na prawach powiatu wzrosły o 14,1%. Z kolei spadek dochodów odnotowano w budżecie województwa (o 0,7%).

W 2024 r. w strukturze dochodów ogółem JST 47,3% stanowiły dochody własne. Było to o 1,6 p. proc. więcej niż przed rokiem. Dalsze 27,3% stanowiła subwencja ogólna (o 0,6 p. proc. mniej), a 25,4% – dotacje (o 1,0 p. proc. mniej).

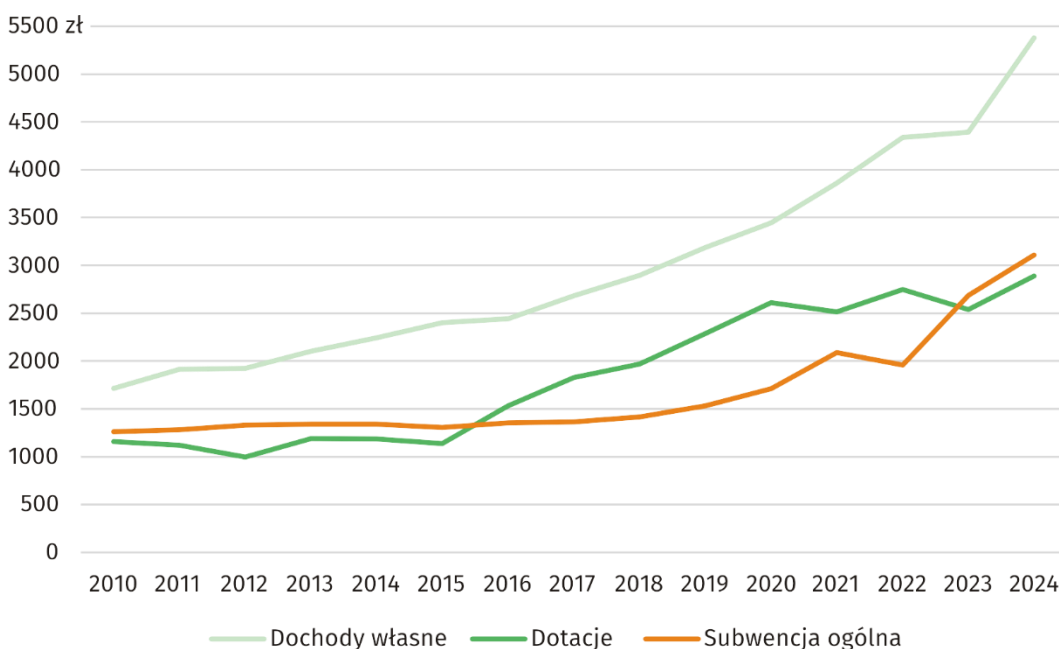
Wykres 1. Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

Dochody własne stanowiły 47,3% ogółu dochodów JST w województwie

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody własne budżetów JST w województwie lubuskim w 2024 r. wyniosły 5379 zł, tj. o 22,4% więcej niż przed rokiem. Subwencja ogólna w przeliczeniu na 1 mieszkańca miała wartość 3110 zł (tj. zwiększyła się w porównaniu z 2023 r. o 15,8%). Z kolei dotacje w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2889 zł (tj. wzrosły w ujęciu rocznym o 13,9%).

Wykres 2. Dochody jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca

Dochody własne budżetów JST na 1 mieszkańca wyniosły 5,4 tys. i były wyższe niż w poprzednich latach

1.1. DOCHODY WŁASNE

W 2024 r. dochody własne budżetów JST wyniosły 5229,5 mln zł, tj. wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim o 21,7%.

W budżetach gmin dochody własne stanowiły średnio 48,4% ogółu dochodów, przy czym ich największy udział zanotowano w dochodach gmin miejskich (57,8%). W dochodach budżetów gmin miejsko-wiejskich odsetek dochodów własnych wyniósł 49,2%, a gmin wiejskich – 41,2%.

Spośród wyróżnionych kategorii dochodów własnych, w strukturze dochodów ogółem gmin województwa lubuskiego największy udział miały dochody z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (14,7%) oraz podatku od nieruchomości (14,1%).

W ogóle dochodów budżetów powiatów dochody własne stanowiły 33,2%, w tym 14,0% dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. W miastach na prawach powiatów dochody własne stanowiły ponad połowę (53,1%) ogółu dochodów, w tym 22,5% to dochody w podatku od osób fizycznych.

W budżecie województwa odsetek dochodów własnych w 2024 r. wyniósł 48,4%, w tym 30,5% z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, a 5,8% z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Tabela 2. Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	5229,5	2829,5	603,5	1528,3	697,7	1397,0	544,1	459,0
W % dochodów ogółem	47,3	48,4	57,8	49,2	41,2	53,1	33,2	48,4
w tym: Udział w podatku dochodowym:								
od osób prawnych	4,1	1,2	2,1	1,3	0,6	2,7	0,9	30,5
od osób fizycznych	15,7	14,7	17,1	14,9	12,9	22,5	14,0	5,8
Podatek:								
rolny	0,6	1,1	0,0	1,2	1,6	0,0	-	-
leśny	0,3	0,6	0,0	0,6	1,0	0,0	-	-
od nieruchomości	10,0	14,1	16,5	14,8	11,3	10,6	-	-
od środków transportowych	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,7	-	-
od czynności cywilno-prawnych	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0	-	-
Dochody z majątku	2,4	3,2	6,2	3,0	1,7	2,2	0,5	0,8

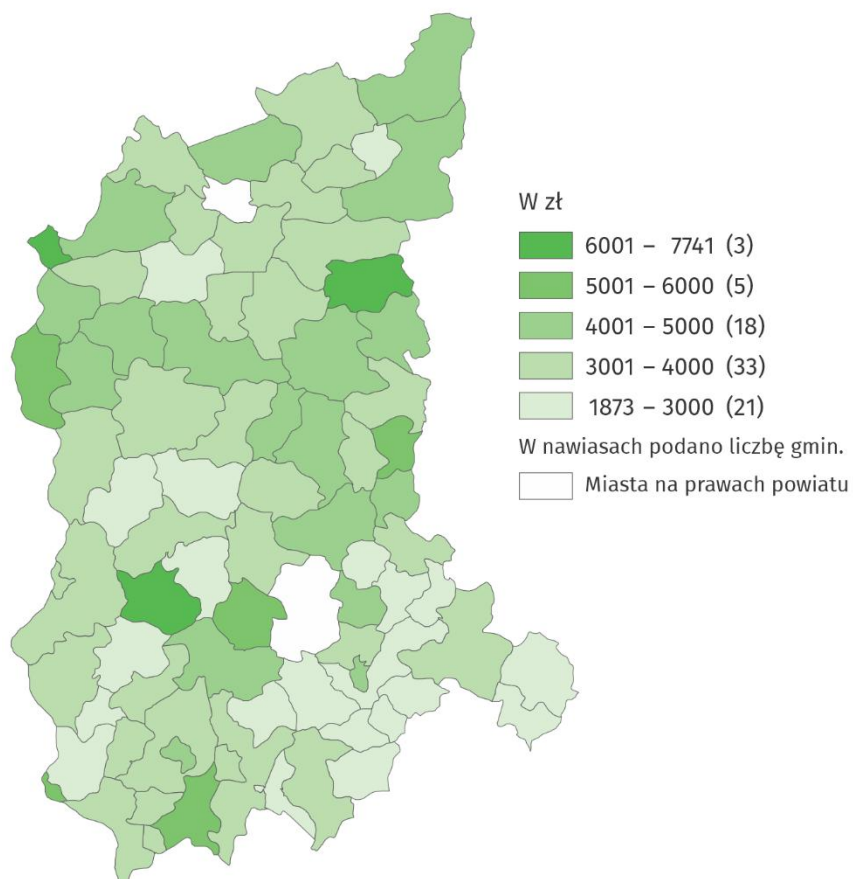
W 2024 r. najwyższe dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w miastach na prawach powiatu – w wysokości średnio 5512 zł, tj. o 19,7% więcej w stosunku do poprzedniego roku.

Dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca wyniosły średnio 3937 zł i były o 19,9% wyższe niż przed rokiem. Dochody gmin miejskich na 1 mieszkańca wyniosły 4590 zł (wzrost o 32,5% względem poprzedniego roku), gmin miejsko-wiejskich – 3866 zł (wzrost o 14,9%), a gmin wiejskich – 3636 zł (wzrost o 21,4%).

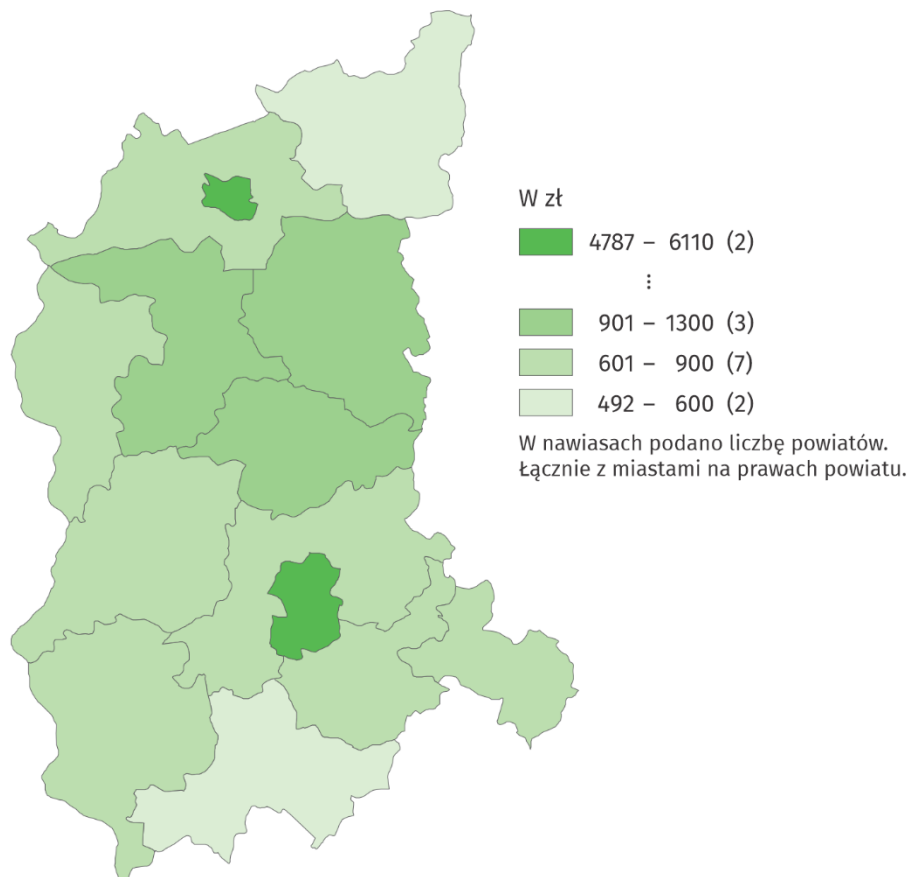
W budżetach powiatów dochody własne na 1 mieszkańca wyniosły 757 zł i były o 34,5% wyższe niż w poprzednim roku. Z kolei dochody własne budżetu województwa wyniosły 472 zł i były o 34,9% większe niż przed rokiem.

Najwyższe dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w miastach na prawach powiatu

Mapa 1. Dochody własne gmin na 1 mieszkańca w 2024 r.

Mapa 2. Dochody własne powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2024 r.

1.2. SUBWENCJA OGÓLNA

Dochody budżetów JST w 2024 r. z tytułu subwencji ogólnej wyniosły 3023,4 mln zł, tj. o 15,1% więcej niż w poprzednim roku, a ich udział w ogóle dochodów JST wyniósł 27,3% (wobec 27,9% przed rokiem).

Środki z tytułu subwencji ogólnej pochodziły głównie z jej części oświatowej, przyznawanej m.in. na utrzymanie szkół publicznych oraz na dokształcanie i odprawy nauczycieli. W 2024 r. wielkość tej subwencji wyniosła 2089,2 mln zł, tj. 18,9% ogółu dochodów budżetów JST.

Subwencja ogólna w największym stopniu wspiera budżety powiatów. W 2024 r. w tej formie do budżetów powiatów wpłynęło łącznie 621,8 mln zł, co stanowiło 37,9% ogółu ich dochodów. W części oświatowej subwencji, przeznaczonej na utrzymanie szkół ponadpodstawowych, szkolnictwa specjalnego oraz placówek całodobowego pobytu uczniów (bursy, internaty), wpłynęło łącznie 459,2 mln zł, tj. 28,0% ogółu dochodów powiatów. Część wyrównawcza subwencji ogólnej finansująca świadczenia z pomocy społecznej i zmniejszająca dysproporcje poziomu dochodów gmin, powiatów i województw stanowiła 5,8% dochodów powiatów.

W dochodach budżetów województwa, miast na prawach powiatu oraz gmin udziały subwencji ogólnej wyniosły odpowiednio: 29,9%, 27,9% i 23,7%. We wszystkich typach JST zanotowano wzrost dochodów w ramach subwencji ogólnej w porównaniu z 2023 r.: w budżetach powiatów – o 25,9%, w budżetach gmin – o 17,0%, a w budżetach miast na prawach powiatu – o 8,8%. W budżecie województwa wzrost wyniósł 3,5%.

W dochodach miast na prawach powiatu część oświatowa subwencji ogólnej stanowiła 25,1%, a w budżetach gmin 16,1%.

Z kolei w budżecie województwa największą część subwencji ogólnej stanowiła jej część wyrównawcza, tj. 20,8% ogółu dochodów budżetu województwa. Część oświatowa subwencji stanowiła 3,0% ogółu dochodów budżetu województwa.

Dochody budżetów JST z tytułu subwencji ogólnej były w 2024 r. wyższe niż w poprzednim roku

Tablica 3. Subwencja ogólna w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Woje-wództwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	3 023,4	1 383,6	198,6	756,5	428,5	734,6	621,8	283,4
W % dochodów ogółem	27,3	23,7	19,0	24,4	25,3	27,9	37,9	29,9
Część:								
wyrównawcza	5,6	5,5	2,1	5,6	7,4	0,1	5,8	20,8
oświatowa	18,9	16,1	15,1	16,9	15,3	25,1	28,0	3,0
regionalna	0,1	-	-	-	-	-	-	1,7
Uzupełnienie subwencji ogólnej	1,1	1,2	0,9	0,8	1,9	0,1	1,1	4,1

1.3. DOTACJE

W 2024 r. dotacje ogółem w budżetach JST w województwie lubuskim wyniosły 2808,4 mln zł, tj. zwiększyły się w porównaniu z poprzednim rokiem o 13,3%. Udział dotacji w ogóle dochodów JST zmniejszył się w skali roku o 1,0 p. proc. do 25,4%.

Większość wpływów w formie dotacji stanowiły dotacje celowe (22,3% ogółu dochodów JST), w tym dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej (9,4%) oraz

Dotacje stanowiły ponad 25% ogółu dochodów JST w województwie

na zadania własne (2,7%). Dalsze 3,1% dochodów JST zapewniły łącznie dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej¹.

Najwyższy udział dotacji w dochodach ogółem zanotowano w budżetach powiatów – 28,9%. Były to głównie dotacje celowe oraz dotacje §§ 205, 625, które stanowiły odpowiednio 26,5% i 2,1% ogółu dochodów powiatów.

W strukturze dochodów województwa dotacje stanowiły 21,7%, w tym dotacje celowe – 10,7%. W ogóle dochodów budżetów miast na prawach powiatu dotacje stanowiły 19,0%, w tym dotacje celowe miały udział 15,1%. W strukturze dochodów budżetu gmin dochody z tytułu dotacji stanowiły 27,9%, w tym dotacje celowe – 26,3%.

Z ogółu dotacji dla JST w województwie lubuskim 58% stanowiły dotacje dla gmin, w tym ok. 30% dla gmin miejsko-wiejskich

Tablica 4. Dotacje w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	2 808,4	1 628,2	241,4	820,9	565,9	500,1	474,6	205,5
W % dochodów ogółem	25,4	27,9	23,1	26,4	33,4	19,0	28,9	21,7
Celowe	22,3	26,3	22,3	24,9	31,3	15,1	26,5	10,7
z budżetu państwa	12,2	14,1	13,1	14,8	13,4	10,3	11,4	6,7
w tym na zadania: z zakresu administracji rządowej	9,4	10,7	9,3	11,3	10,4	8,0	8,8	6,2
własne	2,7	3,3	3,8	3,4	2,9	2,3	2,5	0,2
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	0,4	0,2	0,7	0,1	0,2	0,3	1,4	0,0
otrzymane z państwowych funduszy celowych	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań	0,4	0,2	0,1	0,1	0,3	0,1	1,6	0,9
§§ 200, 620	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,0	0,3	1,2
§§ 205, 625	2,8	1,3	0,5	1,3	1,8	3,9	2,1	9,8

Wzrost dochodów z tytułu dotacji odnotowano w budżetach powiatów (o 33,5%), gmin (o 22,4%) oraz miast na prawach powiatu (o 9,8%). Z kolei dotacje w budżecie województwa były o 39,3% niższe w porównaniu z poprzednim rokiem.

¹ Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich.

1.4. DOCHODY NA FINANSOWANIE I WSPÓŁFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH

W 2024 r. dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 362,1 mln zł, co stanowiło 3,3% ogółu dochodów JST. Były to tzw. płatności w zakresie budżetu środków europejskich (w kwocie 79,8 mln zł), środki z budżetu państwa lub inne, przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE (23,0 mln zł) oraz środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (259,4 mln zł).

W porównaniu z poprzednim rokiem dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych zmniejszyły się o 43,8%. Spadek wartości środków wyniósł 61,6% w budżecie województwa, 41,8% w budżetach gmin oraz 37,6% w budżetach miast na prawach powiatu. Z kolei w budżetach powiatów odnotowano ponad 1,5-krotny wzrost.

Z ogółu dochodów na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych ponad 70% stanowiły tzw. płatności z budżetu środków europejskich

Tablica 5. Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	362,1	108,8	8,9	54,6	45,3	106,2	42,8	104,3
W % dochodów ogółem	3,3	1,9	0,9	1,8	2,7	4,0	2,6	11,0
Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	0,7	0,5	0,2	0,4	0,7	0,1	0,7	4,1
Środki z budżetu państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	0,2	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,3	1,3
Płatności z budżetu środków europejskich	2,3	1,3	0,6	1,2	1,8	3,9	1,6	5,7

2. WYDATKI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

W 2024 r. wydatki JST wyniosły 11360,8 mln zł, tj. o 13,1% więcej niż w poprzednim roku. W strukturze wydatków 77,5% stanowiły wydatki bieżące, a 22,5% – wydatki majątkowe. W stosunku do 2023 r. wydatki bieżące wzrosły o 18,7%, natomiast wydatki majątkowe zmniejszyły się o 2,7%.

Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 11686 zł (tj. o 1411 zł na 1 mieszkańca więcej niż w 2023 r.), w tym wydatki bieżące 9053 zł (o 1469 zł więcej). Wydatki majątkowe w 2023 r. zrealizowane zostały na poziomie 2633 zł na 1 mieszkańca (tj. o 58 zł na 1 mieszkańca mniej niż w poprzednim roku).

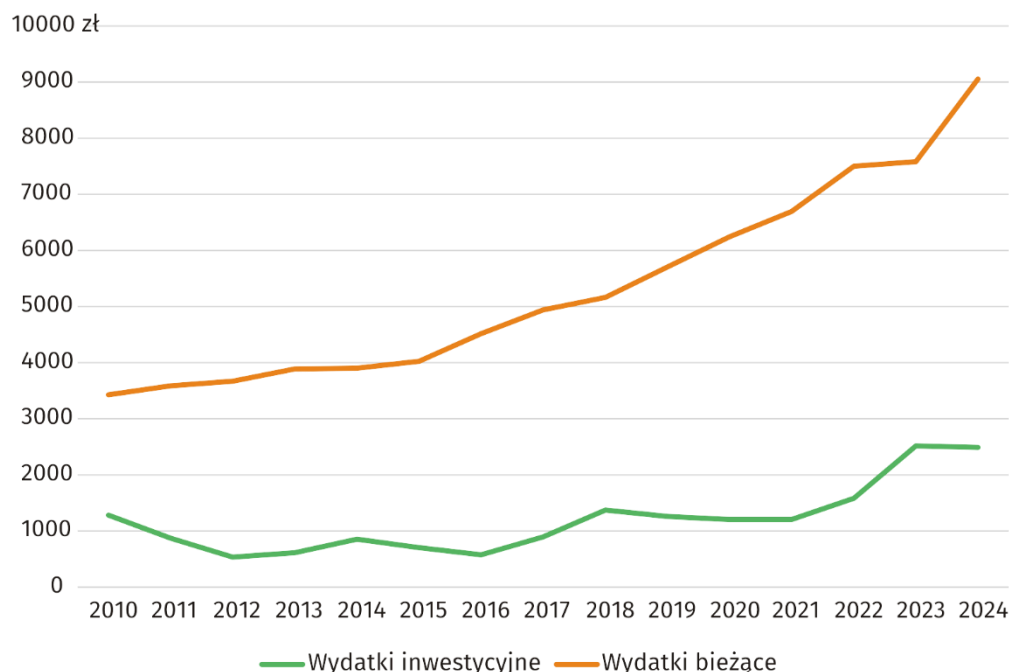
Wydatki JST były wyższe w stosunku do poprzedniego roku o 13,1%

Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 11686 zł

Tablica 6. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł	Ogółem = 100	2023 = 100
Ogółem	11360,8	100,0	113,1
Gminy razem	5875,0	51,7	114,7
miejskie	1015,1	8,9	121,1
miejsko-wiejskie	3155,1	27,8	110,5
wiejskie	1704,8	15,0	119,3
Miasta na prawach powiatu	2799,6	24,6	111,8
Powiaty	1661,1	14,6	126,6
Województwo	1025,1	9,0	92,7

Wykres 3. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca

2.1. WYDATKI BIEŻĄCE

Wydatki bieżące JST osiągnęły łącznie poziom 8800,7 mln zł (77,5% ogółu wydatków JST), tj. o 18,7% więcej niż w roku poprzednim.

Największy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu. W 2024 r. odsetek ten wyniósł 86,0% (o 7,2 p. proc. więcej niż w 2023 r.). W budżetach gmin wydatki bieżące stanowiły 75,7% ogółu wydatków (o 1,2 p. proc. więcej), a w budżetach powiatów 75,6% (o 3,4 p. proc. mniej). Udział wydatków bieżących w budżecie województwa zwiększył się o 14,4 p. proc. do poziomu 67,6%.

W 2024 r. wydatki bieżące w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły o 19,4% do 9053 zł. Najwyższe wydatki bieżące na 1 mieszkańca w kwocie 9494 zł odnotowano w miastach na prawach powiatu i było to o 22,8% więcej niż w 2023 r. Wydatki bieżące gmin na 1 mieszkańca wyniosły 6186 zł (tj. o 17,1% więcej niż przed rokiem), przy czym najwyższe były w gminach miejsko-wiejskich – 6315 zł (o 17,0% wyższe). W gminach miejskich wydatki bieżące na 1 mieszkańca wyniosły 6139 zł, a w gminach wiejskich 5954 zł (tj. były wyższe odpowiednio o 19,9% i 15,3%). W budżetach powiatów odnotowano wzrost wydatków

W 2024 r. wydatki bieżące stanowiły ok. 78% ogółu wydatków JST

bieżących w przeliczeniu na 1 mieszkańca o 21,7% do 1746 zł, a w budżecie województwa – o 18,4% do 713 zł.

Tablica 7. Wydatki bieżące w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	8800,7	4446,1	807,2	2496,2	1142,7	2406,3	1255,1	693,1
W % wydatków ogółem	77,5	75,7	79,5	79,1	67,0	86,0	75,6	67,6
w tym:								
Dotacje	8,6	5,5	8,5	5,7	3,5	11,3	3,5	27,0
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	7,6	10,8	10,2	11,3	10,2	6,3	2,3	1,0
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	60,0	58,2	60,0	60,8	52,5	66,5	68,9	37,8
w tym:								
wynagrodzenia	32,3	29,6	30,7	30,6	27,2	35,7	45,9	16,7
zakup materiałów i usług	18,2	18,9	20,4	19,9	16,0	21,4	12,1	15,4
Obsługa długu publicznego	1,3	1,1	0,9	1,4	0,9	1,8	0,8	1,9

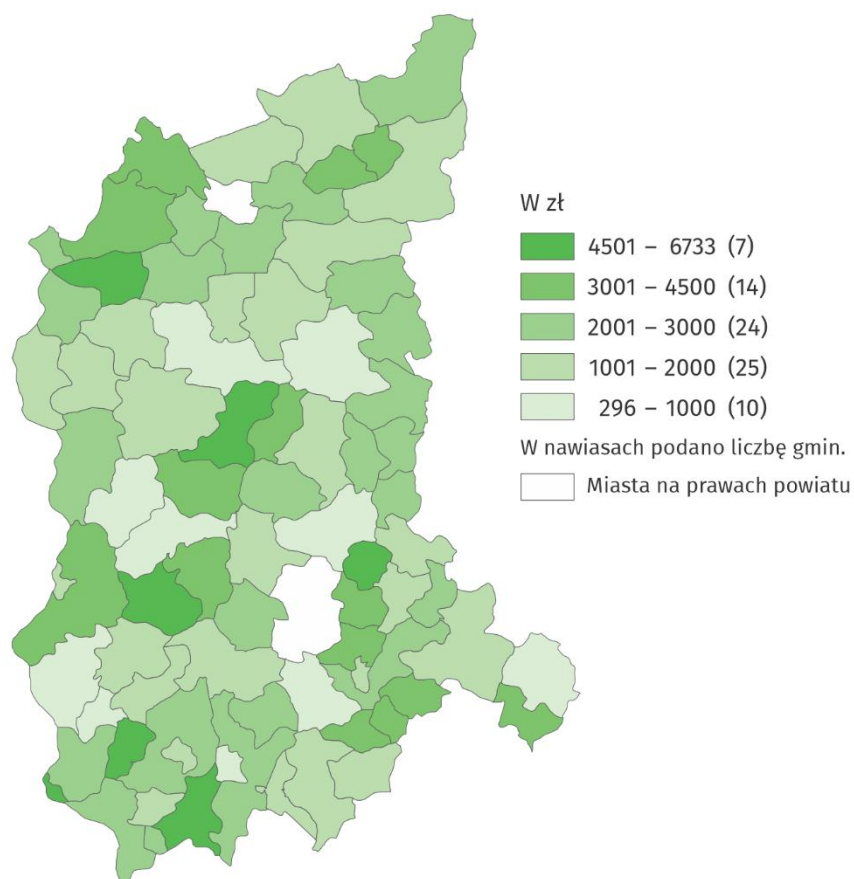
2.2. WYDATKI MAJĄTKOWE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2024 r. wydatki majątkowe stanowiły 22,5% ogółu wydatków JST (wobec 26,2% w 2023 r.) i wyniosły 2560,1 mln zł (w tym 2418,7 mln zł stanowiły wydatki inwestycyjne). W porównaniu z poprzednim rokiem wydatki majątkowe zmniejszyły się o 2,7%, a inwestycyjne o 1,7%.

Wydatki inwestycyjne budżetu województwa były o 34,7% mniejsze niż przed rokiem. W budżetach miast na prawach powiatu odnotowano spadek o 28,7%. Z kolei w budżetach gmin wydatki inwestycyjne zwiększyły się o 10,4%. W gminach miejskich zanotowano wzrost o 33,6%, w gminach wiejskich o 33,3%, natomiast a w gminach miejsko-wiejskich – spadek o 8,8%. W budżetach powiatów wydatki inwestycyjne zwiększyły się o 46,6%.

W 2024 r. wydatki inwestycyjne JST ogółem były mniejsze niż w poprzednim roku o blisko 2%

Mapa 3. Wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca w 2024 r.

W relacji do poprzedniego roku udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem zmniejszył się w niemal wszystkich typach JST, przy czym największy spadek udziału odnotowano w budżecie województwa (o 12,7 p. proc. do 30,4%). Udział wydatków inwestycyjnych w ogóle wydatków budżetów miast na prawach powiatu zmniejszył się o 6,7 p. proc. (do 11,8%), a gmin – o 0,9 p. proc. (do 23,4%). W budżetach powiatów odnotowano wzrost o 3,3 p. proc. (do 24,2%).

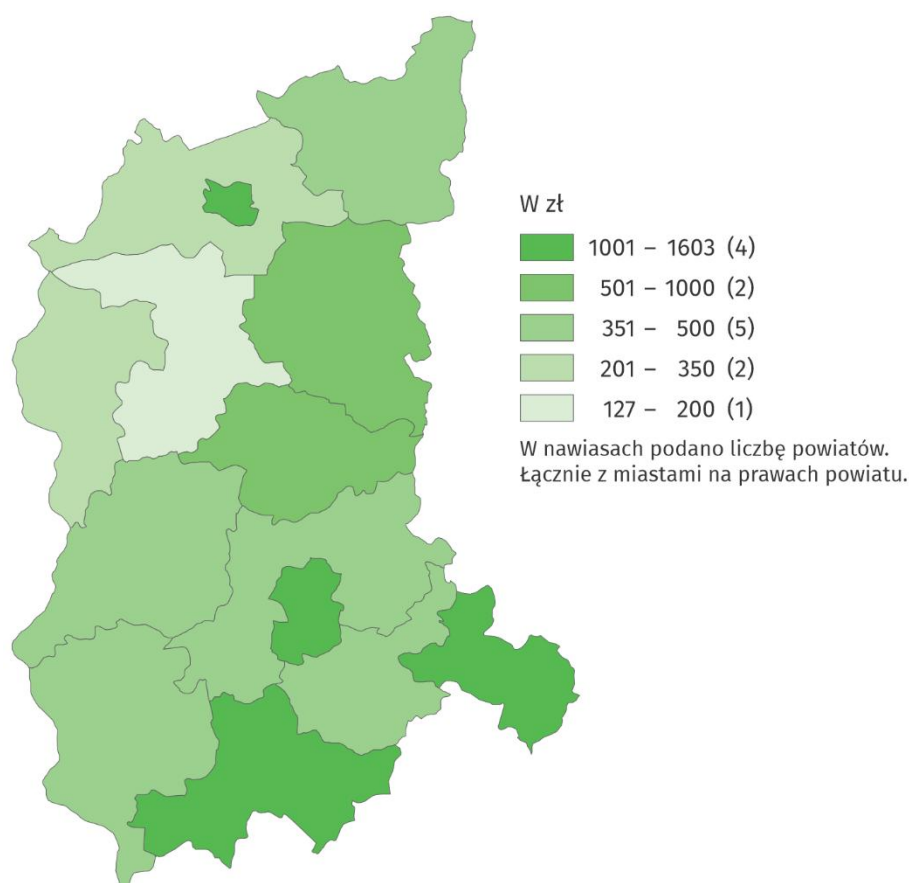
Najwyższe wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zrealizowały gminy – 1912 zł (co oznacza wzrost o 11,0% w skali roku). Wydatki inwestycyjne miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 1306 zł (spadek o 28,2%), powiatów – 560 zł (wzrost o 47,4%), a województwa – 320 zł (spadek o 34,4%).

W 2024 r. wydatki inwestycyjne w budżetach gmin i powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły w skali roku

Tablica 8. Wydatki majątkowe w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	2560,1	1428,9	207,9	658,9	562,2	393,2	405,9	331,9
W % wydatków ogółem	22,5	24,3	20,5	20,9	33,0	14,0	24,4	32,4
w tym inwestycyjne	21,3	23,4	20,0	19,6	32,4	11,8	24,2	30,4

Mapa 4. Wydatki inwestycyjne powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2024 r.

2.3. WYDATKI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW

Z ogółu wydatków JST, najwięcej zrealizowano w dziale oświata i wychowanie – 3509,0 mln zł (tj. 30,9% ogółu wydatków JST). Wydatki w dziale transport i łączność w wysokości 1868,2 mln zł stanowiły dalsze 16,4% ogółu wydatków JST, a w dziale administracja publiczna w kwocie 1168,9 mln zł – 10,3%. Udziały wydatków w pozostałych działach klasyfikacji budżetowej nie przekraczały 10% ogółu wydatków JST. Były to m.in. wydatki w działach: rodzina (8,0% ogółu wydatków JST), pomoc społeczna (7,0%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (6,1%) oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (3,4%).

Ponownie w większości działów klasyfikacji budżetowej zanotowano wzrost wydatków JST w porównaniu z poprzednim rokiem. Wzrost zanotowano m.in. w działach: rolnictwo i łowiectwo (o 54,6%), pomoc społeczna (o 23,7%), gospodarka mieszkaniowa (o 22,4%) oraz oświata i wychowanie (o 22,1%). Spadek wydatków odnotowano m.in. w działach: turystyka (o 39,5%), kultura fizyczna (o 15,5%), pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (o 14,4%) oraz gospodarka komunalna i ochrona środowiska (o 13,6%).

W budżetach gmin odnotowano wzrost wydatków klasyfikowanych m.in. w działach: rolnictwo i łowiectwo (o 54,0%), transport i łączność (o 34,0%) oraz pomoc społeczna (o 28,7%). Spadek wydatków odnotowano m.in. w działach: pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (o 38,5%) oraz turystyka (o 33,0%).

W budżetach powiatów wzrost dotyczył wydatków m.in. na: rolnictwo i łowiectwo (prawie 18-krotnie więcej) oraz kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (ponad 3-krotnie więcej), a spadek m.in. na turystykę (o 93,0%) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (o 42,5%). W miastach na prawach powiatu wzrost wydatków nastąpił m.in. w działach: gospodarka mieszkaniowa (o 97,6%) i rodzina (o 29,7%). Spadek wydatków odnotowano m.in. w działach: kultura fizyczna (o 43,9%) i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (o 37,5%).

Z kolei w budżecie województwa w największym stopniu wzrosły wydatki m.in. na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową (ponad 2,5-krotnie) oraz pomoc

Jednostki samorządu terytorialnego od lat najwięcej środków przeznaczają na wydatki w działach: oświata i wychowanie oraz transport i łączność

społeczną (o 62,3%). Zmniejszyły się natomiast wydatki m.in. na turystykę (o 93,1%) i gospodarkę mieszkaniową (o 78,7%).

Tablica 9. Struktura wydatków według działów w 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	2,3	3,9	0,0	3,3	7,5	0,0	0,7	1,3
Transport i łączność	16,4	12,1	16,0	10,1	13,4	12,3	20,2	46,6
Turystyka	0,2	0,3	0,1	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
Gospodarka mieszkaniowa	2,4	2,5	2,2	3,0	1,5	3,8	1,1	0,1
Działalność usługowa	0,5	0,4	0,4	0,5	0,3	0,3	1,4	0,1
Administracja publiczna	10,3	10,0	8,5	9,9	11,2	7,2	9,9	21,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,3	1,5	0,9	1,4	2,3	2,0	6,5	0,3
Obsługa długu publicznego	1,3	1,1	0,9	1,4	0,9	1,8	0,8	1,9
Oświata i wychowanie	30,9	32,7	33,5	32,7	32,1	39,5	27,0	3,6
Ochrona zdrowia	2,0	0,6	0,9	0,6	0,4	0,9	3,8	10,5
Pomoc społeczna	7,0	7,0	7,8	7,3	5,8	6,9	11,1	0,8
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,4	0,5	0,3	0,7	0,3	0,9	4,1	3,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,9	0,1	0,1	0,2	0,1	3,3	6,3	0,9
Rodzina	8,0	10,0	10,3	10,3	9,3	7,7	6,1	0,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6,1	8,7	8,6	9,4	7,4	6,5	0,1	0,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,4	4,2	3,7	4,2	4,5	2,7	0,4	6,3
Kultura fizyczna	2,9	3,4	5,0	3,8	1,9	3,6	0,2	2,4
Pozostałe	0,7	1,0	0,8	0,8	0,7	0,6	0,3	0,7

3. WYNIKI FINANSOWE BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

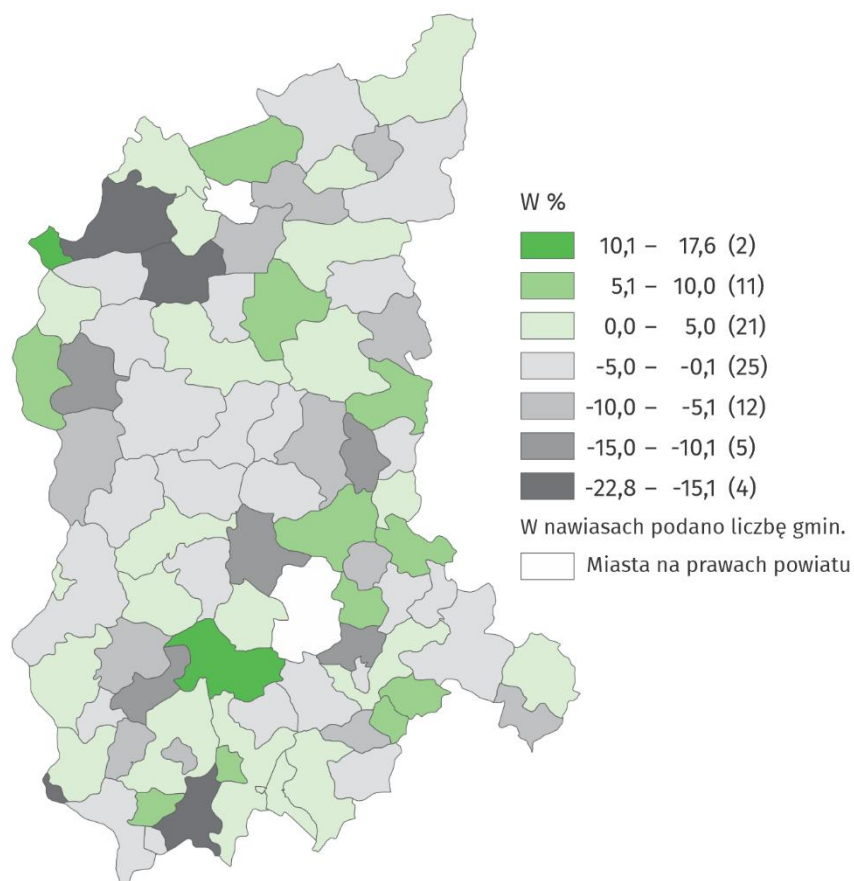
W 2024 r. wynik finansowy budżetów JST ukształtował się na poziomie minus 299,3 mln zł. Relacja wyniku do dochodów wyniosła minus 2,7%, tj. poprawiła się w porównaniu z 2023 r. Przed rokiem wynik budżetów JST wyniósł minus 642,7 mln zł, a relacja wyniku do ogółu dochodów JST ukształtowała się na poziomie minus 6,8%.

Wynik budżetów gmin województwa lubuskiego wyniósł minus 33,7 mln zł (wobec minus 236,9 mln zł w poprzednim roku). Spośród 80 lubuskich gmin (bez miast na prawach powiatu), w 46 gminach zanotowano deficyt budżetowy w wysokości minus 189,5 mln zł. W pozostałych 34 gminach rok budżetowy zamknięto nadwyżką budżetową o łącznej wysokości 155,8 mln zł. W poprzednim roku deficyt o łącznej wysokości minus 275,4 mln zł zanotowano w 59 gminach, a nadwyżkę dochodów nad wydatkami o łącznej wartości 38,5 mln zł – w 21 gminach.

Spośród gmin w województwie lubuskim największy ujemny wynik budżetowy zanotowano w gminie miejsko-wiejskiej Witnica (minus 21,9 mln zł). Z kolei największą nadwyżkę budżetową odnotowano w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą (35,5 mln zł).

Relacja wyniku do dochodów JST w 2024 r. wyniosła minus 2,7%, tj. poprawiła się w porównaniu z 2023 r. (kiedy wyniosła minus 6,8%)

Mapa 5. Relacja wyniku finansowego do wykonanych dochodów gmin w 2024 r.

W 2024 r. relacja wyniku ogółem do dochodów ogółem gmin wyniosła minus 0,6%, wobec minus 4,8% przed rokiem. Wartość tego wskaźnika kształtowała się na poziomie od minus 22,8% w gminie miejsko-wiejskiej Iłowa do 17,6% w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą.

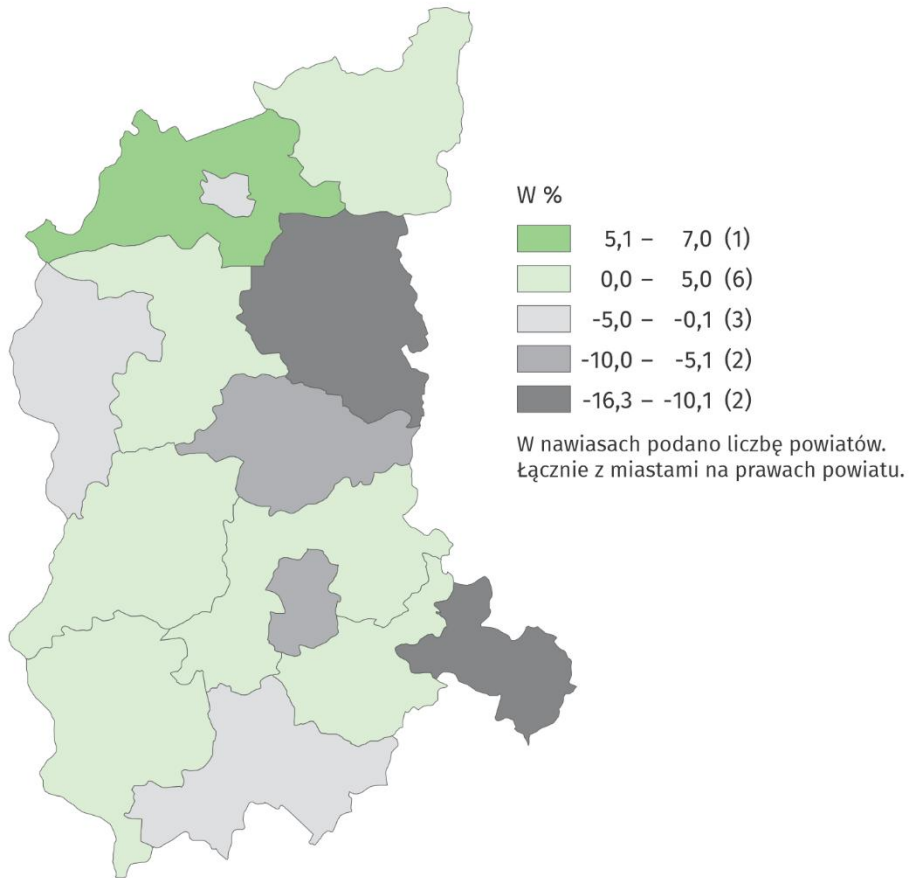
W miastach na prawach powiatu zanotowano deficyt budżetowy, który wyniósł minus 167,8 mln zł (wobec minus 197,5 mln zł w poprzednim roku), a relacja wyniku do dochodów wyniosła minus 6,4% wobec minus 8,6% przed rokiem.

Łączny wynik budżetów powiatów wyniósł minus 20,6 mln zł (wobec minus 56,5 mln zł w 2023 r.), a relacja wyniku do dochodów powiatów wyniosła minus 1,3% (wobec minus 4,5% w poprzednim roku). Spośród 12 powiatów w województwie lubuskim, w 5 powiatach zanotowano deficyt budżetowy wynoszący minus 50,5 mln zł, a w pozostałych 7 zanotowano nadwyżkę budżetową o łącznej wartości 29,9 mln zł. Relacja wyniku do dochodów ukształtowała się na poziomie od minus 16,3% w powiecie wschowskim do 7,0% w powiecie gorzowskim.

W budżecie województwa zanotowano deficyt budżetowy w kwocie minus 77,2 mln zł (wobec minus 151,8 mln zł przed rokiem). Relacja wyniku do dochodów województwa wyniosła minus 8,1% (wobec minus 15,9% w poprzednim roku).

W 2024 r. odnotowano ujemne wartości relacji wyników do dochodów ogółem we wszystkich typach JST

Mapa 6. Relacja wyniku finansowego do wykonanych dochodów powiatów i miast na prawach powiatu w 2024 r.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

p.o. Dyrektor Robert Wróbel
Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami

Tel: 68 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

zielonagora.stat.gov.pl

[@ZielonaGoraSTAT](https://twitter.com/ZielonaGoraSTAT)

[@UStatZielonaGora](https://www.facebook.com/UStatZielonaGora)

Powiązane opracowania

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim w 2023 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Strateg](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)

[Dotacje celowe z budżetu państwa](#)

[Dotacje celowe z funduszy celowych](#)

[Podatek](#)

[Podatek dochodowy od osób fizycznych](#)

[Podatek dochodowy od osób prawnych](#)